

...

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.VII.37.664/2020/4.

A tanács tagjai: Dr. Zanathy János
a tanács elnöke
Dr. Bérces Nóra
előadó bíró
Dr. Farkas Katalin
bíró

A felperes:

A felperes képviselője: dr. Dávidházi Richárd ügyvéd

Az alperes: ...Megyei Rendőr-főkapitányság

Az alperes képviselője: ... kamarai jogtanácsos

A per tárgya: szolgálati jogviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezménye sérelemdíj

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Fővárosi Törvényszék 8.Kf.650.542/2019/6.

Az elsőfokú bíróság határozatának száma:

Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.K.27.227/2018/22.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 8.Kf.650.542/2019/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

[1] A felperes 1998. január 1. napjától teljesített szolgálatot az alperes hivatásos állományában, ahol 2017. július 3-tól átrendelés folytán a Rendészeti Igazgatóság Tevékenység-irányítási Központ szolgálati helyen dolgozott, kiemelt főellenőr beosztásban. 2018. február 27-én a délutáni órákban magánszemélyként jelent meg a ... Megyei Kormányhivatal ... Járási Hivatala Kormányablakában, ahol egy személygépjármű üzembentartójának változását kívánta bejegyeztetni. Az ügyintézés során a szakügyintéző és osztályvezető eljárását nem fogadta el, azt emelt hangon, arrogánsan kifogásolta, majd a főosztályvezetővel is konfliktusba került. A felperes mobiltelefonon értesítette a történetekről előljáróját, aki rendőrföröket küldött a helyszínre. A járőrök tájékoztak az eseményekről, adatokat egyeztettek, de kényszerintézkedést nem foganatosítottak. A felperes 2018. február 28-án munkahelyén írásbeli jelentést tett az előző napi eseményekről, melynek nyomán 2018. március 19-én a ... Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője a felperes ellen – szolgálaton kívül elkövetett magatartása miatt – méltatlansági eljárást rendelt el.

[2] A felperest 2018. március 12-én ... alapellátó orvos – az alperesi Humánigazgatási Szolgálat Egészségügyi Pszichológiai Alosztályának vezetője – „kimerülés, kitettség” diagnózissal keresőképtelennek nyilvánította, majd a Magyar Honvédség Egészségügyi Központ Pszichiátriai Szakrendelőjébe utalta. Itt ... főorvos a pszichés kompenzáció érdekében stresszmentes környezetet javasolt, valamint enyhe, később erősebb szorongásgátló gyógyszereket is felírt. A felperes 2018. március 12-től 2018. június 10-ig folyamatosan keresőképtelen volt.

[3] A méltatlansági eljárás során az alperes Humánigazgatási Szolgálat a felperest, mint eljárás alá vontat 2018. április 13-ára, április 17-ére, majd április 27-ére meghallgatásra idézte. A felperes valamennyi alkalommal visszaigazolta, hogy az idézést megkapta, olvasta, ugyanakkor jelezte, hogy a meghallgatáson a korábban jelentett egészségi problémája miatt nem tud megjelenni. Kérte, hogy meghallgatását – melyen ügyvédjével kíván részt venni – gyógyulása és ismételt szolgálatba állása után tartsák meg, a méltatlansági eljárást addig függeszték fel. 2018. május 2-án ...előljáró a felperes részére a 2018. május 7-i iratismertetésre idézést küldött, tekintettel arra, hogy a méltatlansági eljárás során a vizsgálat befejezésre került. Ezt követően az alperes vezetője a felperes személyes meghallgatását 2018. május 17-én 8 órára tűzte ki, az erre vonatkozó idézést e-mail formájában a 2018. május 10. napján készített összefoglaló jelentéssel együtt küldve meg. A felperes 2018. május 14-én e-mailben jelezte, hogy az idézést megkapta, ugyanakkor egészségi állapota miatt nem tud megjelenni, és kérte a méltatlansági eljárás során keletkezett valamennyi irat, hang- és képfelvétel elektronikus úton történő megküldését, melynek az alperes eleget tett.

[4] A méltatlansági eljárás elrendeléséről szóló határozatban az alperes vezetője tájékoztatta a felperest arról, hogy jogi képviselőt vehet igénybe, illetve kérheti, hogy képviselőtében az érdek-képviselői szerv járjon el. A kézbesített idézések tartalmazták azt is, hogy a belügyminiszter irányítása alatt álló fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak Fegyelmi Szabályzatáról szóló 11/2006. (III.14.) BM rendelet (a továbbiakban: Fegyelmi Szabályzat) 18. § (3) bekezdése alapján a felperes az ügy érdemére vonatkozó nyilatkozattételt megtagadhatja, illetve írásban is előterjesztheti a fegyelmi jogkör gyakorlójánál. Tájékoztatást kapott arról is, hogy távolléte az eljárási cselekmények lefolytatását nem akadályozza. A felperes a méltatlansági eljárás során az idézésekre nem jelent meg, sem szóban, sem írásban az ügygel kapcsolatban érdemi nyilatkozatot nem tett, ügyvédi meghatalmazást nem csatolt.

[5] Az alperes a méltatlansági eljárásban 2018. április 20-án tanúként hallgatta meg ... alapellátó orvost, aki úgy nyilatkozott, hogy ha a felperes a terápiás utasítás szerint, a pszichiáter orvos által meghatározottaknak megfelelően szedi a felírt gyógyszereket, akkor azok nem okozhatnak nála kóros tudattartalmakat, ezért véleménye szerint a felperes nyilatkoztatható. Az alperes ezt követően megkereste ... pszichiáter főorvost, aki írásban megküldött szakorvosi véleményében kifejtette, hogy a felperesnél alkalmazott terápia az alvászavarát okozó feszültség oldására irányult elsődlegesen, a felírt nyugtató mellett a felperes rendelkezik a megfelelő belátási képességgel.

[6] Az alperes vezetője a 2018. május 18-án kelt... számú határozatával megállapította, hogy a felperes a Hszt. 86. § (2) bekezdés d) pontjában foglaltakra figyelemmel a hivatásos szolgálatra méltatlanná vált, erre figyelemmel az Országos Rendőr-főkapitányság vezetője a felperes szolgálati viszonyát a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati viszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (továbbiakban: Hszt.) 80. § (2) bekezdés d) pontja, 86. § (2) bekezdés d) pontja és (8) bekezdése, valamint a 87. § (4) bekezdés c) pontja alapján 2018. május 30. napjával felmentéssel megszüntette.

[7] A felperes az intézkedéssel szemben szolgálati panaszt terjesztett elő, melyet a belügyminiszter határozatával elutasított.

[8] A felperes kérelmére összehívott Becsületbíróság-a felmentést helybenhagyta.

A felperes keresete, az alperes védírata

[9] A felperes módosított keresetében a szolgálati viszony megszüntetéséről szóló határozat hatályon kívül helyezését és eredeti szolgálati beosztásába történő visszahelyezését kérte, valamint azt, hogy kötelezze a bíróság az alperest a 2018. május 30. napja óta kiesett bruttó 2.746.029 forint elmaradt illetmény és kamatai, valamint 3.000.000 forint sérelemdíj és a perköltség megfizetésére. Keresetét az alperes által megvalósított súlyos és lényeges eljárási szabályszegésekre alapította, ezen belül elsősorban arra, hogy az alperes megsértette a Hszt. 198. § (1) bekezdését, ugyanis nem függesztette fel a méltatlansági eljárást, annak ellenére, hogy tudomása volt arról, miszerint a felperes egészségi állapotánál fogva nem volt képes megjelenni, jogainak gyakorlásában önhibáján kívül akadályoztatva volt. Ezzel az alperes megsértette a Hszt. 4. §-át is, azaz joggal való visszaélést követett el. Súlyos és lényeges eljárási hibát vétett az alperes akkor is, amikor nem vette figyelembe a Hszt. 88. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt felmentési tilalmakat. Hivatkozott továbbá a Fegyelmi Szabályzat 18. § (1) bekezdésének, 20. § (1) és (3) bekezdésének a megsértésére is. Az alperes a Hszt. 224. § (2) bekezdését is figyelmen kívül hagyta, amikor 5 napon belül nem intézkedett a jogviszony megszüntetése érdekében. Jogsértő volt az is, hogy az alperes nem alkalmazta a Hszt. 221. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakat, és nem függesztette fel a felperest a szolgálati beosztásából. A felperes 2019. április 4. napján keresetváltoztatással élt, melyben azért is kérte a határozat hatályon kívül helyezését, mert az alperes a tényállást nem a valóságnak megfelelően állapította meg, a Hszt. 204. § (1) bekezdésébe ütközően.

[10] Az alperes védírata a kereset elutasítására és a felperes perköltségben marasztalására irányult. Az alperes érvelése szerint a Hszt. 198. § (1) bekezdésében foglaltak nem sérültek, mivel a méltatlansági eljárásban beszerzett dokumentumok, orvosi vélemények értelmében a felperes betegállomány alatt is rendelkezett a megfelelő belátási képességgel, egészségi állapota jogainak gyakorlását, védekezésének előterjesztését nem akadályozta, így kötelező felfüggesztési ok nem állt fenn. A Hszt. 88. § (1) bekezdésében foglalt felmentési tilalom a

Hszt. 88. § (2) bekezdése alapján nem volt alkalmazható. A méltatlansági eljárásban biztosították a felperes számára a személyes meghallgatást, ennek alapján lehetősége lett volna érdemi védekezés előterjesztésére. A Hszt. 224. § (2) bekezdését is betartották, mivel az alperes 2018. május 18. napján megtette a szükséges intézkedéseket az ORFK vezetője felé a szolgálati viszony megszüntetése érdekében. A Hszt. 221. § (1) és (2) bekezdését sem sértették meg, mivel a felperes a méltatlansági eljárás időtartama alatt betegszabadságon volt, ezért szolgálati beosztásából történő felfüggesztése nem volt indokolt. A tényállás a méltányossági eljárás során teljes körűen és a valóságnak megfelelően tisztázásra került.

Az első- és másodfokú bíróságok döntése

[11] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 4. § (1), (2), (7), (8) bekezdése, valamint a Kp. 2. § (4) bekezdése, továbbá 43. § (1) bekezdése alkalmazásával megállapította, hogy a felperes a keresetindítási határidőn belül kizárólag eljárásjogi jogszabálysértésekre, valamint személyiségi jogsértésre hivatkozott, a határozatban foglalt tényállást nem vitatta. Erre csupán az első tárgyaláson, azaz a 30 napos keresetindítási határidőn túl került sor, ezért az tiltott keresetváltoztatásnak minősült.

[12] A Hszt. 198. § (1) bekezdését értelmezve kimondta, hogy az ott meghatározott felfüggesztési kötelezettség nem az egészségügyi szabadság függvénye. A felperes a méltatlansági eljárás időtartama alatt egészségi állapota miatt egészségügyi szabadságon tartózkodott, ez azonban nem jelentette szükségszerűen azt, hogy védekezését előterjeszteni emiatt ne tudta volna, illetve eljárási jogait emiatt nem gyakorolhatta. Amennyiben az lett volna a jogalkotó szándéka, hogy a betegállományban lévő személy távollétében ne lehessen lefolytatni a méltatlansági eljárást, akkor a jogszabály így fogalmazott volna. Jelen esetben azonban „egészségi állapot”-ot ír a törvény, ezért a munkáltató helyesen vizsgálódott a körben, hogy a felperes betegsége olyan egészségi állapotot jelent-e, amely akadályozza őt eljárási jogainak gyakorlásában. A munkáltató felhívására mind az alapellátó orvos, mind a kórházi kezelőorvos akként nyilatkozott, hogy a felperest az egészségi állapota nem gátolja az eljárásban való részvételben, ezért az eljárás kötelező felfüggesztésének nem volt helye.

[13] A felperes minden esetben átvette a meghallgatására szóló idézéseket, és jelezte ugyan, hogy egészségi állapota miatt nem tud megjelenni, azonban a jogainak gyakorlásában való akadályoztatásának tényét semmivel sem valószínűsítette. A felperest ügyvéd is képviselhette volna az eljárásban, illetve a felperes írásbeli nyilatkozatot is tehetett volna, ha az összeszedett szóbeli nyilatkozat megtételére nem érezte képesnek magát. Jelen esetben fel sem merült, hogy a felperesnek akár a büntetőjogi értelemben vett beszámítási képessége, akár a polgári jogi cselekvőképességhez szükséges belátási képessége hiányozna. Önmagában az a körülmény, hogy a felperes kissé deprimált hangulatban volt, frusztrációs toleranciája csökkent, feszült volt és emiatt esetleg gondolkodása meglassult, nem jelenti azt, hogy védekezését ne tudta volna előterjeszteni. Az eljárás felfüggesztésének elmaradása ezért nem eredményezi a határozat jogellenességét, a felperes nem volt elzárva ugyanis jogainak gyakorlásától, így az alperes joggal való visszaélést, rendeltetésellenes joggyakorlást mindezzel nem valósított meg.

[14] Az alperes nem sértette meg a Hszt. 88. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakat sem, mivel a (2) bekezdés b) pontja a méltatlanság esetkörét kivette a felmentési tilalmak alól. A Hszt. 221. § (1) és (2) bekezdése sem sérült, mivel ezen jogszabályhelyek nem az eljárás

felfüggesztésére, hanem a hivatásos állomány tagjának szolgálati beosztásból történő felfüggesztésére vonatkoznak, és csak lehetőséget adnak erre a munkáltatónak. Jelen esetben a felperes egészségügyi szabadságon tartózkodott, ezért az alperes jogszerűen ítélte akként meg, hogy szolgálati beosztásából történő felfüggesztésére nincs szükség.

[15] Az elsőfokú bíróság a csatolt iratanyag alapján megállapította azt is, hogy az alperes a méltatlansági eljárás során betartotta a Fegyelmi Szabályzat 18. § (1) bekezdését, valamint 20. § (1) és (3) bekezdését is, mivel a felperest minden esetben szabályszerűen, elektronikus levélben értesítette a tervezett eljárási cselekmények helyéről és idejéről, továbbá arról is, hogy távolléte az eljárási cselekmények lefolytatását nem akadályozza. Az alperes a Hszt. 224. § (2) bekezdésének előírásait sem sértette, tekintettel arra, hogy az állományilletékes parancsnok 5 napon belül intézkedett a szolgálati viszony megszüntetése érdekében.

[16] Mindezek alapján az alperes jogszerűen folytatta le a méltatlansági eljárást és állapította meg, hogy a felperes a hivatásos szolgálatra méltatlanná vált, ezért a szolgálati viszonyát felmentéssel jogszerűen szüntette meg. Az elsőfokú bíróság a felperes sérelemdíj megfizetésére irányuló kereseti kérelmét sem találta megalapozottnak, ezért azt is elutasította.

[17] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében részben megváltoztatta, a szolgálati viszonyt megszüntető állományparancsot hatályon kívül helyezte, és kötelezte az alperest a felperes eredeti szolgálati beosztásába történő visszahelyezésére. Ezen felül kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek elmaradt illetmény címén 2.746.029 forintot és annak 2018. augusztus 23. napjától járó késedelmi kamatát, továbbá 290.232 forint elsőfokú részperkötséget. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, és rendelkezett az eljárási illeték viselése körében is.

[18] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdése alapján csak a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül, vizsgálódása a szolgálati jogviszony megszüntetése körében az eljárásjogi kérdésekre terjedt ki.

[19] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a fellebbezés helytállóan hivatkozott a Hszt. 198. § (1) bekezdésének a megsértésére. A felperes a méltatlansági eljárásban több alkalommal kérte az eljárás felfüggesztését arra tekintettel, hogy egészségi állapota miatt védekezését nem tudja előterjeszteni. A felperes 2018. március 12. és június 10. között betegszabadságon volt, rendelkezésre állási kötelezettség ezért nem terhelte. Egészségi állapotának orvosi kontrollja alkalmával megállapítást nyert, hogy betegállományba történő besorolása és gyógyszeres kezelése indokolt. A Hszt. 198. § (1) bekezdése kógensen rendelkezik arról, hogy az eljárás alá vont személy egészségi állapota miatt fel kell függeszteni az eljárást a felgyógyulásáig, e jogszabályhely nem ad alapot munkáltatói mérlegelésre. A Hszt. 198. § (1) bekezdésének megfogalmazása felöleli a betegség miatti, orvosilag igazolt keresőképtelen állapotot, és sem a Hszt., sem a Fegyelmi Szabályzat nem teszi lehetővé a munkáltatói jogkör gyakorlója számára, hogy a kötelező felfüggesztési okot felülbírálja. A betegség miatt orvosilag igazolt keresőképtelen állapot egyértelműen beletartozik abba a kategóriába, hogy egészségi állapota miatt eljárási jogait a hivatásos állomány tagja nem tudja gyakorolni. Ez nem ad okot visszaélésre, hiszen a keresőképeség orvosi elbírálásáról és annak ellenőrzéséről szóló 102/1995. (VIII.25.) Kormányrendelet 6. § (3) bekezdés a) pontja értelmében a betegszabadság, illetve a táppénz igénybevétele alatt a munkáltató jogosult a keresőképtelenség felülvizsgálatát kezdeményezni a járási hivatalnál.

[20] A másodfokú bíróság azt is megállapította, hogy a méltatlansági eljárásban az orvosi titoktartáshoz való jog is súlyosan sérült a felperesre vonatkozó egészségügyi dokumentáció beszerzésekor. E körben az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 25. §-ára és 138. §-ára hivatkozott. Az alperesnek a Hszt. 223. § (2) bekezdése alapján nem volt joga arra, hogy a méltatlansági eljárásban a felperes hozzájárulása nélkül beszeresse

a kezelésére vonatkozó orvosi iratokat, adatokat. Az alperes nem általánosságban kért információt a felperessel kapcsolatban, az alperes megkeresésére az MH Egészségügyi Központ megküldött négy darab ambuláns lapot és egy pszichiátriai szakorvosi véleményt anélkül, hogy a felperes felmentést adott volna a titoktartási kötelezettség alól. Ezzel összefüggésben a felperes helytállóan hivatkozott arra, hogy amennyiben valóban vizsgálni kellene a keresőképtelen állományban lévő hivatásos állományú pszichés alkalmasságát az eljárásban való jogainak gyakorlására, úgy sem az alperesnek, sem a bíróságnak nem lenne olyan szakmai kompetenciája, hogy ebben a szakkérdésben állást foglalhasson. E körben kiemelte a bizonyítékok közül az MH Egészségügyi Központja által 2019. augusztus 7-én megküldött iratokat, ezen belül... ezredes tájékoztatását, mely szerint a belátási képesség megítélése elmeszakértői feladat, amely nem azonos a pszichiátriai szakértői véleménnyel.

[21] A másodfokú bíróság megállapította azt is, hogy a felperes helyesen hivatkozott a Hszt. 204. § (1) bekezdésének a megsértésére. A tényállás felderítését jobban elő tudta volna segíteni, ha az alperes biztosítja a felperes védekezési jogát, így az eljárásban nemcsak az egyébként hivatalból feljelentést tevő kormányhivatal munkatársai lettek volna meghallgatva. A méltatlanságot megállapító határozat súlyos garanciális eljárásjogi jogszabálysértésen alapul, ami az eljárás felfüggesztésének elrendelésével megelőzhető lett volna.

[22] A másodfokú bíróság érvelése szerint az alperes a Hszt. 224. § (2) bekezdésében meghatározott 5 napos határidőből is kicsúszott, tekintettel arra, hogy a méltatlanság megállapítására 2018. május 18. napján került sor, a szolgálati viszony megszüntetéséről pedig 2018. május 30. napján rendelkeztek.

[23] Mindezen jogszabálysértések miatt a másodfokú bíróság a felperes méltatlanságát megállapító és szolgálati viszonyát megszüntető intézkedések jogellenességét mondta ki, és a Hszt. 271. § (3) bekezdése alapján a felperest az eredeti beosztásába helyezte vissza, rendelkezve az elmaradt illetménye megtérítéséről is, míg a sérelemdíj vonatkozásában előterjesztett fellebbezést a másodfokú bíróság is alaptalannak találta.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[24] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, a kereset elutasítását és a felperes perköltség megfizetésére kötelezését kérte. Az alperes szerint a másodfokú bíróság a Hszt. 198. § (1) bekezdésének, 204. § (1) bekezdésének, 223. § (2) bekezdésének és 224. § (2) bekezdésének helytelen értelmezésével, a Kp. 2. § (4) bekezdésébe és 78. § (2) bekezdésébe ütközően állapította meg azt, hogy az alperes jogszabálysértése miatt a felperes méltatlanságának megállapítása és szolgálati viszonyának megszüntetése jogellenes volt.

[25] Az alperes érvelése szerint a Hszt. 198. § (1) bekezdését az elsőfokú bíróság helytelenül értelmezte. E szabály ugyanis nem úgy rendelkezik, hogy az eljárás alá vont felgyógyulásáig kell felfüggeszteni a méltatlansági eljárást, hanem addig az időpontig, amíg állapota miatt védekezését előterjeszteni nem tudja. Az orvosilag indokolt keresőképtelen állapot nem jelenti automatikusan azt, hogy az érintett olyan egészségi állapotban van, ami miatt nem tudja jogait gyakorolni. A méltatlansági eljárásban azt kell mérlegelni, hogy az érintett egészségügyi állapota akadályozza-e eljárási jogainak a gyakorlását. Abban az esetben, ha az eljárás alá vont nem tudja az eljárási jogait gyakorolni, nincs mérlegelési lehetőség, és a méltatlansági eljárást fel kell függeszteni; ellenkező esetben azonban nincs ilyen kógens módon meghatározott kötelezettsége a munkáltatónak. Az alperes a

méltatlansági eljárásban végig figyelemmel kísérte a felperes állapotát, és arra jutott, hogy a felperes nincs korlátozva eljárási jogai gyakorlásában, ezért nem került sor a méltatlansági eljárás felfüggesztésére.

[26] A másodfokú bíróság jogellenesen állapította meg azt is, hogy az alperesnek a Hszt. 223. § (2) bekezdése alapján nem volt joga arra, hogy a felperes hozzájárulása nélkül beszerezze a méltatlansági eljárásban a kezelésére vonatkozó orvosi iratokat, adatokat és hogy az alperes megsértette az Eütv. 25. és 138. §-át. Ezen jogszabályhelyek alapján ugyanis az orvosi titoktartási kötelezettség nem az alperest terhelte. Az MH Egészségügyi Központ által megküldött, ... pszichiátriai szakorvos véleményével együtt továbbított ambuláns lapokat az alperes nem használta fel, azok nem is lelhetőek fel a méltatlansági eljárás iratanyagában, mivel azt a felperes üzemorvosánál lévő egészségügyi iratai közé helyezték el. Az alperes nem az egészségügyi ellátásban részt vevő személy, ezért sem vonatkoznak rá az Eütv. hivatkozott rendelkezései.

[27] A másodfokú bíróság a jogszabályokat tévesen értelmezve helytelen következtetésre jutott a felperes pszichés alkalmassága, eljárási jogainak gyakorlása kérdésében is.

[28] A másodfokú bíróság jogszabályellenesen állapította meg, hogy az alperes a méltatlansági eljárásban előadott felfüggesztési kérelem figyelmen kívül hagyásával a felperest gyakorlatilag kizárta az eljárásból. A méltatlansági eljárás során öt esetben került sor a felperes idézésére, az idézéseket minden esetben a megadott e-mail címre küldték ki, és azok átvételét a felperes vissza is igazolta. Az idézésekben a felperest tájékoztatták a jogi képviselő igénybevételének a lehetőségéről, valamint arról is, hogy távolléte az eljárási cselekmény lefolytatását nem akadályozza. A 2018. május 7. napjára kitűzött iratismertetésen a felperes szintén nem jelent meg, védekezést nem terjesztett elő. Az eljárás lefolytatásának a felperes meg nem jelenése miatt nem volt akadálya eljárásjogi szempontból, és a felperest eljárási jogairól és kötelezettségeiről megfelelően tájékoztatták. Az valóban nem róható a felperes terhére, hogy nem képviseltette magát ügyvéddel, azonban tisztában kellett lennie azzal, hogy mivel ezen jogával nem élt, a védekezésnek erről a formájáról önként lemondott. Megjegyezte az alperes azt is, hogy a méltatlansági eljárás alatt, 2018. április 26-án más hivatalos ügyben meg tudott jelenni a felperes a főkapitányságon, egészségi állapota ebben nem akadályozta. Mindezek alapján a másodfokú bíróság ítélete a Kp. 78. § (2) bekezdésébe is ütközik, mivel az alperes méltatlansági eljárásban történő ténymegállapításait és bizonyítékait egyáltalán nem vette figyelembe.

[29] Az alperes szerint a másodfokú bíróság jogszabályellenesen állapította meg azt is, hogy az alperes a Hszt. 224. § (2) bekezdése szerinti határidőt megsértette, a jogszabály ugyanis csak az 5 napon belüli intézkedést írja elő a szolgálati viszony megszüntetése érdekében, mely intézkedés az alperes, mint a felperes tényleges állományilletékes parancsnoka részéről nem vitatottan megtörtént.

[30] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

[31] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott az alábbiak szerint.

[32] A Kúria a jogerős ítéletet a Kp. 115. § (2) bekezdése szerint alkalmazandó 108. § (1) bekezdése alapján csak a felülvizsgálati kérelem által meghatározott keretek között bírálhatta felül, erre figyelemmel azt vizsgálhatta, hogy a jogerős ítélet sérti-e a méltatlansági eljárás

kötelező felfüggesztését előíró Hszt. 198. § (1) bekezdését, a tényállás tisztázásával kapcsolatos rendelkezéseket tartalmazó Hszt. 204. § (1) bekezdését, a méltatlansági eljárásban lefolytatandó vizsgálatra vonatkozó Hszt. 223. § (2) bekezdését, a szolgálati viszony megszüntetése érdekében történő intézkedés határidejét meghatározó Hszt. 224. § (2) bekezdését; továbbá azt, hogy a Kp. 2. § (4) bekezdésébe és 78. § (2) bekezdésébe ütközőn állapította-e meg az alperes intézkedésének jogsértő jellegét.

[33] A méltatlansági eljárásban is irányadó Hszt. 198. (1) bekezdése az eljárás felfüggesztésének kötelező, míg (2) bekezdése annak lehetséges eseteit taglalja. A Hszt. 198. § (1) bekezdése kimondja, hogy a fegyelmi eljárást fel kell függeszteni, ha az eljárás alá vont személy tartós távolléte vagy egészségi állapota miatt védekezését előterjeszteni nem tudja, eljárási jogait nem gyakorolhatja. A fegyelmi eljárást a távollét vagy akadályoztatás idejére kell felfüggeszteni.

[34] A méltatlansági eljárás felfüggesztését kötelezően előíró fenti rendelkezés indoka az, hogy az eljárás alá vont részére biztosítsa a személyes eljárásához, meghallgatásához, védekezésének előterjesztéséhez fűződő garanciális jogait abban az esetben, ha akár távolléte, akár egészségi állapota miatt akadályoztatva van, erre figyelemmel az eljárás kötelező felfüggesztésének elmulasztása lényeges eljárási szabályszegést eredményez. Ezért az alperes által lefolytatott méltatlansági eljárás szabályszerűsége, és ebből eredően a felperes méltatlanságát kimondó alperesi intézkedés, majd az ezen alapuló felmentés jogszerűsége is alapvetően attól függött, miként kell értelmezni azt, hogy az eljárás alá vont személy „egészségi állapota miatt védekezését előterjeszteni nem tudja, eljárási jogait nem gyakorolhatja”; ilyen esetnek minősült-e az, hogy a felperes betegség miatt a szolgálat ellátására képtelen volt, és ezért egészségügyi szabadságon tartózkodott.

[35] A Hszt. nem ad támpontot a 198. § (1) bekezdésének értelmezéséhez, ezért abból kell kiindulni, hogy a hivatásos állomány tagjának engedélyezett egészségügyi szabadság mit jelent. Az egyes rendvédelmi szervek hivatásos állományú tagjai egészségi, pszichikai és fizikai alkalmasságáról, közalkalmazotti és köztisztviselői munkaköri egészségi alkalmasságáról, a szolgálat-, illetve keresőképtelenség megállapításáról, valamint az egészségügyi alapellátásról szóló 57/2009. (X. 30.) IRM-ÖM-PTNM együttes rendelet (a továbbiakban: együttes rendelet) 51. § bekezdése szerint ha a személyi állomány tagja betegség következtében szolgálatának, munkakörének ellátására ideiglenesen alkalmatlanná válik, az alapellátó orvos szolgálat-, illetve – amennyiben keresőképtelenség megállapítására jogosult – keresőképtelenségnek nyilvánítja. A keresőképtelenség tehát a hivatásos állomány tagjának szolgálatra képtelen állapotát jelenti, mely magában foglalja azt is, hogy egészségi állapota miatt védekezését előterjeszteni, eljárási jogait gyakorolni ilyenkor nem tudja. A keresőképtelenség miatt elrendelt egészségügyi szabadság esetén a hivatásos állomány tagjának nincs sem munkavégzési (szolgálatteljesítési), sem rendelkezésre állási kötelezettsége, ennél fogva a méltatlansági eljárásban sem várható el tőle a személyes közreműködés, éppen ezért írja elő a Hszt. 198. § (1) bekezdése az eljárás felfüggesztésének kötelezettségét. Amennyiben tehát a hivatásos állomány tagja betegség miatt egészségügyi szabadságon van, a méltatlansági eljárás felfüggesztésének kötelező esete áll fenn, ezért az eljárás lefolytatására nincs mód, a méltatlansági eljárást a Hszt. 198. § (1) bekezdésének megfelelően fel kell függeszteni. Abból, hogy a jogszabály nem az egészségügyi szabadság tényéhez köti a méltatlansági eljárás felfüggesztésének kógens esetkörét, nem az következik, hogy keresőképtelenség (szolgálatra képtelenség) esetén nem kell felfüggeszteni az eljárást, hanem csupán az, hogy a jogalkotó az orvos által igazolt keresőképtelenség hiányában is lehetővé kívánta tenni a méltatlansági eljárás felfüggesztését, amennyiben az eljárás alá vont egészségi állapota azt szükségessé teszi.

[36] Az egészségi állapot, mint az eljárási jogok gyakorlását akadályozó helyzet nem azonosítható sem a belátási képességgel, sem a beszámíthatósággal, ezért az alperes – a fentebb kifejtettekre figyelemmel – tévesen folytatott le az alapellátó orvos meghallgatásával, illetve a szakorvos bevonásával bizonyítást e tekintetben.

[37] Mindezek alapján a másodfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az alperes eljárása során megsértette a Hszt. 198. § (1) bekezdését, ezzel a méltatlansági eljárás lényeges szabályai sérültek, a lefolytatott eljárás eredményeként meghozott méltatlansági határozat jogszerűtlen, az arra alapított felmentés jogellenes volt.

[38] A másodfokú bíróság ugyanakkor a további jogsértések körében szükségtelenül foglalt állást, mivel a felperes kereseti kérelme szempontjából a fenti lényeges szabályszegés föltárását követően semmilyen jelentőséggel nem bírt az, hogy az alperes a tényállást a Hszt. 204. § (1) bekezdését betartva tisztázta-e, továbbá hogy a Hszt. 223. § (2) bekezdésében meghatározottaknak megfelelően folytatta-e le a vizsgálatot, illetve a Hszt. 224. § (2) bekezdésében meghatározott 5 napos határidőt a jogviszony megszüntetése során betartotta-e, valamint hogy az alperes megsértette-e a az Eütv. 25. és 138. §-át, mivel ez utóbbi jogsértésekre a felperes sem a szolgálati panaszában, sem a keresetlevelében nem hivatkozott.

[39] A felülvizsgálati kérelemben állított, a Kp. 78. § (2) bekezdésének sérelmével összefüggésben a Kúria hangsúlyozza, hogy a közigazgatási perrendtartásban is érvényesülő alapvető elv, hogy a bizonyítékok mérlegelésével megállapított tényállás – ha az nem iratellenes, vagy nem okszerűtlenül, logikai ellentmondást tartalmazó módon történt a bizonyítékok mérlegelése – a felülvizsgálati eljárásban nem bírálható felül, azaz nem állapítható meg a jogszabálysértés, ha a kérelem a bizonyítékok okszerű mérlegelését támadja (BH1993. 768., BH1998. 401.). Ha a bíróság ítéletének a megállapított tényállása iratellenes, okszerűtlen vagy logikai ellentmondást tartalmaz, a jogszabálysértés megállapítható, azaz a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen mérlegelése megalapozza a felülvizsgálati kérelmet (BH1994. 196., BH1998. 401., BH1999. 44.).

[40] A perbeli esetben nem volt megállapítható a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen mérlegelése. A másodfokú bíróság elfogadta az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást, és valamennyi releváns tényállási elem egyenkénti és összességében történő mérlegelésével foglalt állást abban a kérdésben, hogy a felperes eljárási jogai mennyiben sérültek a méltatlansági eljárás során.

[41] Mindezek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Kp. 121. § (2) bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta.

Záró rész

[42] A felülvizsgálati eljárásban a felperesnek költsége nem merült fel, ezért a Kúria e körben a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 82. § (3) bekezdése szerint mellőzte a határozathozatalt.

[43] Az alperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja szerint megillető személyes illetékmentesség folytán a feljegyzett felülvizsgálati eljárási illeték a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján irányadó Pp. 102. § (6) bekezdése szerint az állam terhén marad.

[44] A felülvizsgálati kérelem elleni további jogorvoslat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

[45] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdése értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2021. február 8.

Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Dr. Bérces Nóra s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő